

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

& ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 24 - ΠΑΤΡΑ

Τηλ.: 2610-222.377, 621.346

e-mail: geotepel@otenet.gr

FAX: 2610-222.377

Πάτρα, 3/1/2010

Αρ. Πρωτ.: 126

Έκθεση Αυτοψίας Κλιμακίου ΓΕΩΤ.Ε.Ε. /

Παραρτήματος Πελοποννήσου & Δυτικής Στερεάς Ελλάδας

Μετά τις πρόσφατες σφοδρές βροχοπτώσεις στην περιοχή της Τρίπολης και της Καλαμάτας και σε διάφορες θέσεις του οδικού δικτύου έγιναν κατολισθήσεις μερικές εκ' των οποίων είναι από πλευράς του μεγέθους τους και της θέσης τους σημαντικές για την απρόσκοπτη διέλευση των οχημάτων αλλά και την ασφάλειας των συγκοινωνιών στην Ε65. Στην περιοχή αυτή εκτός από την επιτόπια έρευνα έχουν ληφθεί και σειρά φωτογραφιών μερικές εκ των οποίων ενδεικτικά συμπεριλήφθηκαν στην παρούσα έκθεση που συντάχθηκε από το κλιμάκιο γεωλόγων του ΓΕΩΤΕΕ. Το κλιμάκιο του ΓΕΩΤΕΕ, Παράρτημα Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, αποτελείτο από τους Ιωάννη Κουκουβέλα Αν. Καθηγητή του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και πρόεδρο της Επιτροπής Κλάδου των Γεωλόγων και τον Μιχάλη Αντωνόπουλο Γεωλόγο μέλος της Επιτροπής Κλάδου Γεωλόγων.

Η παρούσα έκθεση αφορά κυρίως τη θέση κατολίσθησης στον εθνικό δρόμο Τρίπολης – Καλαμάτας παρά την κοινότητα στο Δερβένι (Εικ. 1). Η κατολίσθηση αυτή αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης ζώνης στην οποία κατά το πρόσφατο παρελθόν πρέπει να έχουν σημειωθεί και άλλες κατολισθήσεις. Επί τη βάση ότι αυτή η επίσκεψη έγινε από κλιμάκιο του ΓΕΩΤΕΕ σε περιορισμένο χρόνο δεν έγινε δυνατό να διαπιστωθούν ο χρόνος εκδήλωσης των παλαιότερων κατολισθήσεων στην περιοχή. Η πιθανότητα (ιστορικών) κατολισθήσεων και ο χρόνος εκδήλωσής τους τα τελευταία πενήντα έτη **πρέπει να διερευνηθεί** επειδή η θέση της κατολίσθησης στο Δερβένι είναι πολύ σημαντική για την λειτουργία της Ε65 μέχρι την αντικατάστασή της. Παρακείμενη της κατολίσθησης αυτής είναι και η κατολίσθηση της Τσακώνας η οποία εκδηλώθηκε ως καταστροφική το έτος 2003.

Εικ. 1 Δύο διαφορετικές εικόνες της κατολίσθησης παρά το Δερβένι ανάντι της Ε65

Η επιτόπια έρευνα της κατολίσθησης του Δερβενίου στόχευε στην προσπάθεια να γίνει κατανοητή με βάση στοιχεία υπαίθρου η έκταση του φαινομένου και αν αυτό είναι δυνατό να συσχετισθεί με τη γεωλογική κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή και η πιθανή συσχέτιση ανθρωπογενών παρεμβάσεων με την κατολίσθηση. Η επιτόπια έρευνα έδειξε ότι στην περιοχή υπάρχουν κινήσεις μαζών που υπερβαίνουν σε μήκος τα 50 μέτρα και πλάτος τα 30 μέτρα. Οι κατολισθήσεις αυτές στη ουσία συμπεριλαμβάνονται σε μια ευρύτερη περιοχή επιδεκτική σε ολισθήσεις της οποίας σαφής έκφραση παρατηρήθηκε κατάντι της Ε65. Οι κατολισθήσεις που διαπιστώθηκαν ανάντι και κατάντι της Ε65 είναι αβαθείς και ο τύπος τους ανήκει στις περιστροφικές ολισθήσεις (ταξινομήσεις από βιβλίο Κούκης και Σαμπατακάκης 2002).

Οι κατολισθήσεις αυτές περιλαμβάνουν στα ανάντι πτώσεις βράχων (ασβεστόλιθοι Εικ. 2) ενώ στα κατάντι κυρίως περιλαμβάνονται ολισθήσεις που εκδηλώνονται σε γαιώδη υλικά (Εικ. 1)(μανδύας εξαλλοίωσης φλύσχη και κερατολίθων). Η γεωλογική εικόνα της περιοχής είναι πολύπλοκη και οι κατολισθήσεις στο Δερβένι πιθανά να προσομοιάζουν με τις γειτονικές κατολισθήσεις στην περιοχή της Τσακώνας. Η εκδήλωση των κατολισθήσεων αυτών φαίνεται να συνδέεται κυρίως με τις βροχοπτώσεις και σε μικρότερο βαθμό με τις πυρκαγιές ή με ανθρωπίνες δραστηριότητες όπως η οδοποιία με δεδομένο ότι η Ε65 βρίσκεται σε χρήση για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι κατολισθήσεις αυτές με βάση τη θέση τους, τη μορφολογία και τη γεωλογία της περιοχής κρίνονται ως σημαντικές και προτείνεται να γίνεται παρακολούθησή τους τουλάχιστον κατά την περίοδο έντονων βροχοπτώσεων ήτοι μέχρι την προσεχή άνοιξη όσο και το ερχόμενο Φθινόπωρο-Χειμώνα.

Εικ. 2 Πτώσεις βράχων στη θέση κατολισθήσεων Δερβένι ανάντι της Ε65.

Η αντιμετώπιση των κατολισθήσεων στη φάση αυτή σχετίζεται με την προσπάθεια εξομάλυνσης του πρανούς και με αποκομιδή γαιωδών υλικών ανάντι της Ε65 (Εικ. 3) .

Αυτές οι χωματουργικές εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την επιτόπια επίσκεψη. Επίσης σε εξέλιξη βρίσκονται η εκτέλεση γεωτρήσεων με λήψη πυρήνων των πετρωμάτων της περιοχής σε βάθος. Η γεωτεχνική συμπεριφορά των πετρωμάτων της περιοχής αλλά και η γεωλογική διάρθρωση της περιοχής αναμένεται όταν ολοκληρωθεί η γεωλογική/γεωτεχνική μελέτη των πυρήνων των γεωτρήσεων από την οποία θα προέλθουν σημαντικές πληροφορίες για τις κατολισθήσεις.

Εικ. 3 Γενική άποψη της κατολίσθησης. Στην εικόνα φαίνονται διαρρήξεις στο οδόστρωμα, το γεωτρώπανο, τα χωματουργικά μηχανήματα και οι μάζα της κατολίσθησης.

Παράλληλα με την κατολίσθηση του Δερβενίου στην ευρύτερη περιοχή περί την Καλαμάτα έχουν εκδηλωθεί και σειρά άλλων κατολισθήσεων οι κυριότερες των οποίων είναι οι ακόλουθες:

- Κατολισθητικά φαινόμενα στο τοπικό διαμέρισμα Αλαγονίας, στη θέση αποθήκες πατατόσπορου (Εικ. 4). Τα φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη και θεωρείτο βέβαιο ότι θα έχει σαν αποτέλεσμα τη διακοπή της κυκλοφορίας μεταξύ των παρακείμενων οικισμών. Πρόκειται για ολισθήσεις που εκδηλώνονται στην αποσαθρωμένη ζώνη των φυλλιτών σε πρανές με έντονες μορφολογικές κλίσεις που έχει υποστεί και τις συνέπειες των πυρκαγιών του 2007 αλλά και των πρόσφατων βροχοπτώσεων. Η εκτίμηση του κλιμακίου είναι ότι απαιτείται γεωλογική μελέτη ώστε να επιλεγθούν μέτρα προστασίας.

Εικ. 4 Αστοχίες στην οδοποιία στην περιοχή της Αλαγονίας

- Σημαντικές καταπτώσεις βράχων και καταστροφή του οδοστρώματος παρατηρήθηκαν και στον οδικό άξονα Ρευματιά – Μάλθη - Αετός. Οι αστοχίες εκδηλώθηκαν σε πετρώματα που ταξινομούνται ως κερατόλιθοι και έντονα αποσαθρωμένοι και κλαστικοί σχηματισμοί, σε τμήμα μήκους ενός χιλιομέτρου μετά την Ρευματιά και λίγο πριν τη Μάλθη όπου και παρουσιάζονται κατά καιρούς συχνά προβλήματα κατολισθήσεων. Η εκτίμηση του κλιμακίου είναι ότι στην περιοχή απαιτείται γεωλογική μελέτη και έργα προστασίας των πρανών.

Για τη Διοικούσα Επιτροπή του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

(Παρ/μα Πελ/σου & Δυτικής Στερεάς)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΓΑΛΟΣ